

1e begrotingswijziging 2023

maart 2023

| Inhoudsopgave |

SAMENVATTING VAN DE WIJZIGINGEN 	3
1 BELEIDSBEGROTING	4
1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma	4
1.1.1 Algemeen	4
1.1.2 Het onderzoek	4
1.2 Paragrafen.....	9
1.2.1 Weerstandsvermogen	9
1.2.2 Financiering.....	10
1.2.3 Bedrijfsvoering.....	10
2 FINANCIËLE BEGROTING	12
2.1 Overzicht van Baten en Lasten	12
2.2 Uitzetting financiële positie	16
2.3 Meerjarenraming	19

| Samenvatting van de wijzigingen |

Aanleiding

PS van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland hebben ingestemd met het Statenvoorstel Naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer op resp. 14 december 2022, 10 oktober 2022, 16 november 2022 en 9 november 2022. Daarmee is besloten tot het structureel verhogen van de bijdrage aan de Randstedelijke Rekenkamer. Dat is in deze begrotingswijziging verwerkt.

Op 17 november 2022 is met de Programmaraad gesproken over de stand van zaken van het lopend onderzoek. Dat is ook in deze begrotingswijziging opgenomen.

Toevoegingen en/of wijzigingen t.o.v. de begroting 2023

Beleidsbegroting

In het onderzoeksprogramma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

- I. Circulaire economie: dit betreft een provincievergelijkend onderzoek, dat doorloopt in 2023.
- II. Windpark Hanze: PS van Flevoland hebben een verzoek ingediend voor een provinciespecifiek onderzoek. Dit wordt in 2023 uitgevoerd.
- III. Windpark Spui: Ook PS van Zuid-Holland hebben een verzoek ingediend voor een provinciespecifiek onderzoek, dat in 2023 wordt uitgevoerd.
- IV. Omgevingswet: dit is een gezamenlijk onderzoek met de Rekenkamer(commissie)s van vier Flevolandse gemeenten en het Waterschap Zuiderzeeland.
- V. Ondersteuning volksvertegenwoordigers: De Randstedelijke Rekenkamer participeert in een onderzoek dat in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) wordt uitgevoerd.
- VI. Overig onderzoek: De Randstedelijke Rekenkamer zal de nieuwe Programmaraad betrekken bij het onderzoeksprogramma voor de rest van 2023.
- VII. Onderzoeksprogrammering: De Rekenkamer inventariseert permanent suggesties voor toekomstig onderzoek en voert vervolgens oriënterende verkenningen uit naar nieuwe onderzoeksonderwerpen die aansluiten op de behoeften van de provincies en de actualiteit.

Financiële begroting

In de baten zijn de definitieve indexcijfers uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB van september 2022 verwerkt.

| 1 | **Beleidsbegroting**

1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?

Onze missie luidt: De Randstedelijke Rekenkamer zet zich in voor transparante, betrouwbare en lerende Randstadprovincies.

Wat gaan we daarvoor doen?

Conform de Provinciewet doet de Rekenkamer onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Onze kernwaarden hierbij zijn: onafhankelijk, zorgvuldig, toegankelijk, kritisch en omgevingsbewust. De Rekenkamer rapporteert de onderzoeksresultaten primair aan de Provinciale Staten. Deze informatie is in beginsel publiek toegankelijk.

De Rekenkamer heeft een gestructureerd proces om tot een optimale onderzoeksprogrammering te komen. Op verschillende manieren worden suggesties voor onderzoeksthema's verzameld, bijvoorbeeld via een 'rondje langs de fracties'. Na een oriëntatie op een thema en/of door het uitvoeren van een verkennend onderzoek wordt een beknopte lijst van kansrijke relevante onderzoeksonderwerpen opgesteld, die voor advies wordt voorgelegd aan de Programmaraad. Bovendien stimuleert de Rekenkamer verzoekonderzoeken vanuit de Provinciale Staten. In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken opgenomen die we in 2023 uitvoeren.

Wat mag het kosten?

De totale lasten van het onderzoeksprogramma zullen circa € 1.980.000¹ bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW en exclusief toevoegingen aan de voorzieningen en de geraamde kosten voor de bestuurlijke vernieuwing van de Rekenkamer (zie paragraaf 2.1. bij de toelichting op de lasten). De kosten van de overhead bedragen € 423.000 De overhead beslaat personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland als deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.1.2 Het onderzoek

Op 17 november 2022 was de laatste bijeenkomst van de Programmaraad in deze statenperiode. De Programmaraad heeft kennis genomen van de toelichting op de voortgang en de planning van de lopende onderzoeken 2022 en van de onderzoeken, die in 2023 zullen worden afgerond. De Rekenkamer heeft vervolgens de planning van de in 2023 doorlopende onderzoeken Circulaire economie, Windpark Hanze en Windpark Spui én de ruimte voor nieuw onderzoek inzichtelijk gemaakt in deze eerste begrotingswijziging 2023.

¹ De verdeling van € 1.980.000 over de onderzoeken is afgerond op tienduizendtal.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma voor 2023 er als volgt uit:

I. Circulaire economie

Wat is de aanleiding?

In 2017 hebben circa 180 partijen het 'Nationaal Grondstoffenakkoord' ondertekend. Daarin is de doelstelling opgenomen dat Nederland volledig circulair is in 2050. In een circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds hergebruikt. Om te komen tot een circulaire economie zijn in 2018 vijf landelijke transitieagenda's vastgesteld; over Biomassa en voedsel; Kunststoffen; Maakindustrie; Bouw; en Consumptiegoederen. Hierin zijn onder meer afspraken gemaakt over circulair inkopen en aanbesteden van gebouwen en infrastructuur en het bevorderen en opschalen van circulair bouwen; en over kennisdeling. Het thema circulaire economie hangt samen met andere thema's als energietransitie, duurzaamheid, milieu en de voedselvisie. De rol van de provincie is op veel vlakken beperkt.

De provincies zien hun toegevoegde waarde met name in het stimuleren (van bedrijven/ondernemerschap, overheden en kennisinstellingen), het op regionaal niveau verbinden van partijen en het ontwikkelen en delen van kennis.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek willen we PS van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol. Voor transities in een vroege fase is het nog niet goed te onderzoeken wat de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid is. Wel kunnen we met dit onderzoek inzicht geven in de aanpak die provincies kiezen en middels een provincievergelijking lessen delen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer is reeds gestart met onderzoek naar Circulaire economie in de vier Randstadprovincies. De resultaten worden in het tweede kwartaal van 2023 openbaar gemaakt.

II. Windpark Hanze

Wat is de aanleiding?

In het noordoosten van de gemeente Dronten wordt windpark Hanze gerealiseerd. Het windpark bestaat uit 15 windturbines van ieder 6 megawatt (MW), met een totaal van 90 MW, wanneer het gerealiseerd is. Het windpark is nog in aanbouw en zal naar verwachting begin 2024 operationeel zijn. Windpark Hanze is een initiatief van oorspronkelijk 19 (later 26) grondeigenaren en is onderdeel van Windplan Groen. De afgelopen jaren is getracht om tot overeenstemming te komen tussen de initiatiefnemers en de omwonenden over de wijze van (financiële) participatie. De provincie heeft daarvoor meerdere keren bemiddeld, maar dat heeft niet geleid tot overeenstemming. Op 29 juni 2022 hebben PS Flevoland een motie aangenomen, waarin PS de Rekenkamer vragen om een onderzoek te starten naar de participatie van bewoners en ondernemers bij Windpark Hanze en de (kaderstellende en toezichhoudende) rol van de provincie daarbij. Dit is voor ons aanleiding geweest om een onderzoek te starten.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek willen we Provinciale Staten van Flevoland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzicht te geven in het participatieproces bij windpark Hanze. Hierbij richten we ons op de wijze waarop de provincie haar rol in het participatieproces heeft ingevuld, tot welke resultaten dit heeft geleid en welke verbeteringen daarbij mogelijk zijn (doeltreffendheid van beleid).

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer is afgelopen zomer gestart met een vooronderzoek naar het participatieproces bij Windpark Hanze, om door middel van literatuuronderzoek en interviews de focus van het onderzoek nader te bepalen. De Rekenkamer heeft onder andere gesproken met initiatiefnemers, omwonenden, ambtelijk betrokkenen van Flevoland, juridische experts en een collega-rekenkamer. Op 23 november 2022 is de Rekenkamer in overleg getreden met een afvaardiging van PS om de mogelijke onderzoeksrichting te bespreken. Mede op basis van dit overleg en de input die de Rekenkamer heeft ontvangen, wordt de onderzoeksopzet opgesteld. Begin 2023 wordt de onderzoeksopzet gepubliceerd, waarin de onderzoeksvragen, de werkwijze, afbakening en planning van het onderzoek staan.

III. Windpark Spui

Wat is de aanleiding?

Windpark Spui is gelegen in de gemeente Hoeksche Waard tussen de woonkernen Nieuw-Beijerland, Piershil en Goudswaard. Het windpark bestaat uit vijf windturbines van ieder 4,2 megawatt (MW), met een totaal van 21 MW. Windpark Spui is tot stand gekomen middels een Provinciaal Inpassingsplan (PIP), dat werd ingesteld door de provincie. Voorafgaand aan de vaststelling van het PIP heeft er een participatietraject plaatsgevonden. Nadat het windpark in 2019 in gebruik werd genomen kwamen er veel (geluids)klachten binnen bij de provincie. In 2022 is de provincie een omgevingsdialoog gestart om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de overlast te verminderen. Op 19 april 2022 ontving de Rekenkamer een brief van de Statencommissie Bereikbaarheid en

Energie (BE), waarin de commissie de Rekenkamer verzoekt om onderzoek te doen naar het participatieproces bij Windpark Spui. Dit is voor ons aanleiding geweest om een onderzoek te starten.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek willen we Provinciale Staten van Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzicht te geven in het participatieproces bij windpark Spui. Hierbij richten we ons op de wijze waarop de provincie haar rol in het participatieproces heeft ingevuld, tot welke resultaten dit heeft geleid en welke verbeteringen daarbij mogelijk zijn (doeltreffendheid van beleid).

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer is afgelopen zomer gestart met een vooronderzoek naar het participatieproces bij Windpark Spui, om door middel van literatuuronderzoek en interviews de focus van het onderzoek nader te bepalen. De Rekenkamer heeft onder andere gesproken met ambtelijk betrokkenen van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Hoeksche Waard, omwonenden, juridische experts en een collega-rekenkamer. Op 14 november 2022 is de Rekenkamer in overleg getreden met een afvaardiging van de commissie BE om de mogelijke onderzoeksrichting te bespreken. Mede op basis van dit overleg en de input die de Rekenkamer heeft ontvangen wordt de onderzoeksopzet opgesteld. Begin 2023 wordt de onderzoeksopzet gepubliceerd, waarin de onderzoeksvragen, de werkwijze, afbakening en planning van het onderzoek staan.

IV. Omgevingswet

Wat is de aanleiding?

De invoering van de Omgevingswet, voorzien op 1 juli 2023, is de grootste wetswijziging sinds de invoering van de Grondwet. De Omgevingswet beoogt een andere manier van werken voor gemeenten, provincies en waterschappen en vraagt de overheden om in onderlinge samenhang naar de fysieke leefomgeving te kijken. Tegelijkertijd voert elke overheid ook haar eigen beleid. Dit kan leiden tot situaties waarin het beleid van verschillende overheden met elkaar botst en waarvoor dus een oplossing gevonden dient te worden. De Rekenkamer(commissie)s van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Noordoostpolder, de provincie Flevoland (Randstedelijke Rekenkamer) en het Waterschap Zuiderzeeland hebben besloten om een gezamenlijk onderzoek uit te voeren naar de invoering van de Omgevingswet.

Wat willen we bereiken?

De doelstelling van de samenwerkende Rekenkamer(commissie)s voor dit onderzoek is gericht op het onderzoeken hoe de deelnemende overheden gezamenlijk de één loket/overheid-gedachte kunnen uitvoeren. De gedachte hierachter is dat een initiatiefnemer diens informatie in één loket kan vinden en slechts bij één overheid hoeft aan te kloppen (één bevoegd gezag). Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk dat overheden aan de voor- en achterkant intensief (interbestuurlijk) samenwerken. In het onderzoek wordt met name gekeken naar de samenwerking bij complexe interbestuurlijke vraagstukken in de fysieke leefomgeving. Daarbij is er aandacht voor de positie van volksvertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten, provincie en waterschap in deze situaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek wordt onder aansturing van een begeleidingscommissie van alle deelnemende Rekenkamer(commissie)s uitgevoerd door een extern bureau. Dit bureau analyseert documenten, houdt

interviews, voert een enquête uit en organiseert een werksessie om een fictieve casus te behandelen. De publicatie van het onderzoek is voorzien in het eerste kwartaal van 2023.

V. Ondersteuning volksvertegenwoordigers

Wat is de aanleiding?

Als gevolg van decentralisaties, de komende Omgevingswet, de toegenomen maatschappelijke complexiteit en de steeds verdergaande informatisering is de druk op de decentrale volksvertegenwoordiging de afgelopen periode toegenomen. Het ROB rapport 'Goede ondersteuning, sterke democratie' laat zien dat het takenpakket van de volksvertegenwoordigingen is verzaamd, maar dat de ondersteuning van deze democratische instituties niet significant is toegenomen. Juist hier lijkt sprake van een paradox: de taakverzwaring vraagt om meer, maar leidt juist tot minder ondersteuning.

De Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) laat in de vorm van een DoeMee-onderzoek een landelijk onderzoek uitvoeren naar de Ondersteuning van de volksvertegenwoordigers. Er doen 73 gemeenten, 7 waterschappen en 6 provincies mee, waaronder Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland.

Wat willen we bereiken?

De centrale onderzoeksvraag is: "Wat is de staat van de financiële ondersteuning van het volksvertegenwoordigende orgaan?" Er wordt inzichtelijk gemaakt welk budget beschikbaar is, wat daaruit wordt gefinancierd, in hoeverre de middelen worden besteed en of dit in de periode 2018-2022 is veranderd. Tevens wordt aangegeven wat er is te zeggen over de doeltreffendheid van de ingezette middelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onder aansturing van een begeleidingscommissie van de NVRK wordt het onderzoek uitgevoerd door een extern bureau. Dit bureau inventariseert bij de deelnemende overheden (financiële) data, voert verdiepende interviews uit en maakt per overheid een factsheet met daarbij een vergelijking met het landelijk beeld. Publicatie is voorzien in het eerste kwartaal van 2023.

VI. Overig onderzoek

Met de start van een nieuwe Statenperiode wil de Rekenkamer voldoende ruimte houden in het onderzoeksprogramma voor onderwerpen, waarover de nieuwe Programmaraad haar licht kan laten schijnen. Zo spoedig mogelijk na de eerste bijeenkomst van de nieuwe Programmaraad (vooralsnog gepland op 1 juni 2023) maakt de Rekenkamer een keuze voor de invulling van het onderzoeksprogramma voor de rest van 2023.

VII. Onderzoeksprogrammering

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer besteden een beperkt deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en volgen zij vergaderingen van PS en Statencommissies. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken?

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeks-onderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Op basis van de verkenningen en het actualiseren van de bestaande groslijst van onderzoeks-onderwerpen stelt de Rekenkamer na overleg met de Programmaraad haar onderzoeksprogramma vast.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers van de Rekenkamer zijn toebedeeld aan provincieteams. Het uitvoeren van verkenningen is een continue activiteit van deze teams. Voor de verkenning van onderzoeksonderwerpen monitoren en bestuderen zij documenten, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook spreken zij zo nodig betrokken ambtenaren, maar ze voeren vooral ook informerende gesprekken met Statenleden en ze volgen vergaderingen van Statencommissies en PS als een relevant onderwerp op de agenda staat. De Rekenkamer verzamelt op deze manier relevante onderwerpen en beoordeelt deze onderwerpen op financieel belang, maatschappelijk belang, rol van de provincie en geschiktheid voor een rekenkameronderzoek.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvormogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvormogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting en ICT. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2023 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de reserves onderzoek en spaarverlof van in totaal bijna € 281.000 waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

In totaal hebben wij vijf risico's geïdentificeerd waarvoor beheersmaatregelen zijn getroffen. De risico's van het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek en de kosten van vervanging vanwege het sparen van vakantiedagen, zijn afgedekt door middel van een reserve. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.2 Uiteenzetting financiële positie.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserves aan te vullen tot 25% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut kunnen tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uitgezet, indien hiermee een rentevoordeel van meer dan € 4.000 kan worden behaald. Dit is niet het geval en daarom zetten we in 2023 geen middelen uit.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2023 onder de norm van 5% te houden. Indien een medewerker zich regelmatig ziek meldt, zal er een verzuimgesprek plaatsvinden tussen de medewerker en de bestuurder/directeur. De Rekenkamer stimuleert vitaliteit van het team door middel van goed ingerichte werkplekken en persoonlijke aandacht voor werkdruk en werkplezier in het bijzonder in het kader van thuiswerken.

De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten in staat zijn eerste hulp te verlenen. De bedrijfshulpverleners zullen beide in 2023 een herhalingscursus volgen.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met over het algemeen ruime onderzoekservaringen. Ook in 2023 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Voor het aanvullen van specifieke kennis en vaardigheden, worden zo nodig externen ingezet.

Alhoewel de bestuurder/directeur bevoegd is tot het voeren van een eigen personeelsbeleid wordt in principe aangesloten bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland. Met regelmaat worden P&O-aangelegenheden met de afdeling Managementondersteuning van de provincie Flevoland afgestemd. De huidige CAO Provincies loopt tot en met 31 december 2023. Voor 2023 houden we rekening met de implicaties van de nieuwe CAO op het personeelsbeleid, zoals de vergoeding voor thuiswerken.

Automatisering en Informatisering

Het ICT systeem van de Randstedelijke Rekenkamer biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. Om ICT apparatuur en bijbehorende programma's up to date te houden wordt beheer en onderhoud uitgevoerd. Daarnaast voert de Rekenkamer overleg met de ICT leverancier om te bekijken of verbeteringen aan het systeem mogelijk zijn. In 2021 en 2022 zijn een aantal veranderingen doorgevoerd om de ICT omgeving beter te beveiligen en het werken op afstand te vergemakkelijken. Om de mogelijkheden voor hybride werken te verbeteren zal in 2023 beperkt worden geïnvesteerd in de ICT omgeving.

Communicatie

In 2023 zal de Randstedelijke Rekenkamer weer regelmatig in de provincies te vinden zijn. De medewerkers zijn verdeeld in provincieteams, die actief de ontwikkelingen in hun provincie volgen. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk aansluit bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan het aanbieden van haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen. De presentatie van de rapporten van de Rekenkamer aan het provinciaal bestuur wordt zorgvuldig afgestemd met de Statengriffies. De Randstedelijke Rekenkamer publiceert haar rapporten via de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn terug te vinden.

De Randstedelijke Rekenkamer voert regelmatig overleg met andere rekenkamers. In het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers wordt tijdens bijeenkomsten onder meer gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken. Daar waar relevant wisselen de rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het opzetten van een beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de bevindingen. Tevens heeft de bestuurder/directeur regelmatig overleg met de directeurs van de Rekenkamers van Amsterdam en Rotterdam. Om kennis en ervaring te delen participeert de Randstedelijke Rekenkamer daarnaast in het zogenoemde G4+1-overleg van de Rekenkamers van de vier grote gemeenten en de Randstedelijke Rekenkamer en ook in een overleg van de lokale Rekenkamers in Flevoland.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat per 1 januari 2023 uit een totale formatie van 14,0 fte. Dit betekent een uitbreiding van 2,7 fte ten opzichte van de voorgaande formatie. Per 1 december 2022 heeft een medewerker een andere functie aanvaard. Er zullen in 2023 meerdere nieuwe medewerkers worden geworven. Daarom is de bezetting bij de start van het jaar veel lager dan de formatie.

Formatie	Fte	Bezetting 1 januari 2023	Fte
Bestuurder/directeur	1,2	Bestuurder/directeur	1,2
Ondersteuning	1,4	Ondersteuning	1,6
Projectleider	3,0	Projectleider	3,3
Onderzoeker	8,4	Onderzoeker	4,5
Totaal	14,0	Totaal	10,6

Interne beheersing

De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Rekenkamer een Intern Controleplan. Met behulp van checklists wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via kwartaalrapportages houdt de bestuurder/directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

De Randstedelijke Rekenkamer is gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening (zoals bewaking, schoonmaak en receptie) maakt onderdeel uit van het huurcontract. In 2022 is gestart met het vervangen van enkele verouderde voorzieningen. In 2023 zullen nog enkele meubels die aan vervanging toe zijn worden vernieuwd.

| 2 | Financiële begroting

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Begroting 2023 1 ^e wijziging	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2022	Rekening 2021
Baten				
Bijdragen van de provincies	1.986.000	1.722.000	1.668.000	1.651.100
<i>Waarvan per 1 januari 2023 toegevoegd in het kader van de PS-besluiten Naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer</i>	250.000	-	-	-
Extra bijdrage provincie Utrecht	-	-	-	70.728
Onttrekking uit de voorziening POB	-	-	7.000	-
Onttrekking uit de voorziening eigen risicodragerschap	-	-	-	-
Som van de baten	1.986.000	1.722.000	1.675.000	1.721.828
Lasten				
Onderzoeksprogramma	1.976.000	1.714.000	1.711.500	1.532.429
Bestuurlijke vernieuwing	-	-	50.000	32.147
Toevoeging voorziening POB	-	-	-	2.580
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	2.000	1.000	-	-
Toevoeging aan voorziening evaluatie	8.000	8.000	8.000	8.300
Rentelasten	-	6.000	-	-
Som van de lasten	1.986.000	1.729.000	1.825.000	1.687.109
Resultaat voor bestemming	-	-7.000	-150.000	34.719
Toevoeging aan bestemmingsreserve plv bestuurder	-	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve plv bestuurder	-	7.000	13.000	12.937
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek	-	-	87.000	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-	-	-	-10.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve spaarverlof	-	-	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve bestuurlijke vernieuwing	-	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve bestuurlijke vernieuwing	-	-	50.000	97.856
Toevoeging bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur	-	-	-	-135.512
Resultaat na bestemming	-/-	-/-	-/-	-/-
Bestemming programmaresultaat				
Verrekenen met de deelnemende provincies	-	-	-	-

Baten

De begroting van de Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV) van het CPB. Voor 2023 bedraagt de indexering voor de Salarissen en sociale lasten 4,5% en de indexering voor Overige overheadkosten 2,6%. De structurele begroting neemt hierdoor met 4,1% toe ten opzichte van de begroting 2022.

Begroting	Structureel 2023 1 ^e begrotingswijziging		Structureel 2023 Primitief	Structureel 2022
Salarissen en sociale lasten	1.401.700	(+4,5%)	1.388.200 (+3,5%)	1.341.300
Overige overheadkosten	334.700	(+2,6%)	334.000 (+2,4%)	326.200
Totaal	1.736.400	(+4,1%)	1.722.200 (+3,3%)	1.667.500

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2022², zoals overgenomen in onderstaande tabel.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering Provinciefonds	Totaal	In %
Flevoland	45.875.540	146.836.339	192.711.879	11,37%
Noord-Holland	224.797.711	269.836.995	494.634.706	29,17%
Utrecht	120.440.626	280.946.184	401.386.810	23,67%
Zuid-Holland	261.491.846	345.234.460	606.726.306	35,79%
Totaal	652.605.723	1.042.853.978	1.695.459.701	100,00%

Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). De bijdragen van de vier provincies worden in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal structurele bijdragen incl. BTW
Flevoland	11,37%	98.683	217.050	315.733
Noord-Holland	29,17%	253.289	217.050	470.338
Utrecht	23,67%	205.540	217.050	422.590
Zuid-Holland	35,79%	310.688	217.050	527.738
Totaal	100,00%	868.200	868.200	1.736.400

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. De raming van de netto bijdragen is in de hiernavolgende tabel weergegeven.

² In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

Provincie	Bijdragen incl. BTW	Raming netto bijdragen
Flevoland	315.733	263.479
Noord-Holland	470.339	392.498
Utrecht	422.590	352.651
Zuid-Holland	527.738	440.397
Totaal	1.736.400	1.449.025

Verhoging van de financiële bijdrage per 1 januari 2023

De vier PS-en hebben in het najaar van 2022 het statenvoorstel Naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer aangenomen. Daarmee is besloten tot het structureel verhogen van de bijdrage aan de Randstedelijke Rekenkamer met een totaalbedrag van € 250.000 (inclusief BTW per 1 januari 2023). In de gemeenschappelijke regeling (artikel 20) is vastgelegd hoe de Rekenkamer wordt gefinancierd en hoe de kosten worden verdeeld over de vier provincies. De verhoging van de bijdrage per provincie dienen structureel verwerkt te worden in de provinciale begrotingen. De verdeling van de € 250.000 over de vier provincies is als volgt:

Provincie	Aandeel	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal incl. BTW	Raming Netto bijdragen
Flevoland	11,37%	14.208	31.250	45.458	37.935
Noord-Holland	29,17%	36.468	31.250	67.717	56.511
Utrecht	23,67%	29.593	31.250	60.843	50.773
Zuid-Holland	35,79%	44.732	31.250	75.982	63.407
Totaal	100,00%	125.000	125.000	250.000	208.626

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven

Lasten	Begroting 2023 1 ^e wijziging	Begroting 2023 primitief	Begroting 2022	Rekening 2021
Personeel	1.449.000	1.401.000	1.270.000	1.216.511
- waarvan management en ondersteuning (overhead) 15,1%	170.000	176.000	170.000	199.800
- waarvan. opleidingen (overhead) 1,7%	25.000	25.000	25.000	15.300
Inhuur	347.000	145.000	322.000	256.072
- waarvan. Project inhuur	298.000	104.000	274.000	214.632
- waarvan Inhuur diensten van derden	49.000	41.000	48.000	39.020
Huisvesting en servicekosten (overhead)	134.000	126.000	134.000	120.796
Informatievoorziening (overhead)	46.000	42.000	41.000	50.703
Bestuurlijke vernieuwing	-	-	50.000	32.147
Toevoeging voorziening POB	-	-	-	2.580
Toevoeging voorziening Evaluatie	8.000	8.000	8.000	8.300
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	2.000	1.000	-	-
Rentelasten	-	6.000	-	2.410
Totaal	1.986.000	1.729.000	1.825.000	1.687.109

Lasten

Personeel

De personele lasten bestaan naast de salarissen en sociale lasten uit kosten voor opleidingen, vervoer, representatie en literatuur. Het totaal aan personele lasten neemt toe met 3,4% ten opzichte van de primitieve begroting 2023. Dit komt door de hogere loonstijging die in de CAO-2022-2023 is afgesproken en door wijziging in de samenstelling van de formatie per 1 januari 2023. De meerderheid van het personeel heeft een vast dienstverband en een aantal van hen heeft nog niet het maximum van de salarisschaal bereikt. In 2023 wordt nieuw personeel geworven. Het moment waarop de nieuwe medewerkers in dienst kunnen treden is mede vanwege de druk op de arbeidsmarkt lastig te voorzien.

Inhuur

De Rekenkamer raamt € 298.000 voor de reguliere project inhuur. Hierbij gaat het om het incidenteel inhuren van specifieke deskundigheid en expertise ter ondersteuning van het onderzoek. Daarnaast zal tijdelijke onderzoekscapaciteit worden ingehuurd om het moment tot de indiensttreding van nieuwe medewerkers te overbruggen. De inhuur diensten van derden is geraamd op € 49.000 Hieronder vallen diensten die contractueel voor langere periode zijn vastgelegd, o.a. de structurele kosten voor dienstverlening van P&O Flevoland, externe ondersteuning op P&O gebied, ondersteuning op het gebied van privacybescherming (functionaris gegevensbescherming) en de accountant. De kosten hiervan zijn hoger door hogere indexaties per 1 januari 2023.

Huisvesting en servicekosten

In verband met de indexatie van de huurprijs stijgen de huurkosten ten opzichte van 2022 en de primitieve begroting 2023. Voor 2023 worden enkele grote investeringen of wijzigingen in het kantoormeubilair dat aan vervanging toe is, verwacht. Hierdoor stijgen de totale kosten voor huisvesting en servicekosten.

Informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening zijn in 2023 hoger dan de geraamde kosten voor 2022 vanwege te verwachten prijsstijgingen in de servicecontracten, abonnementen en ICT-dienstverlening.

Toevoeging voorziening Evaluatie

Zie paragraaf 2.2 onderdeel voorzieningen.

Toevoeging voorziening Eigen risicodragerschap

Zie paragraaf 2.2 onderdeel voorzieningen

Rentelasten

In 2021 heeft de Rekenkamer voor het eerst te maken gehad met rentelasten. De BNG heeft negatieve creditrente in rekening gebracht over rekening-courant tegoeden vanaf € 500.000. Voor 2023 verwachten wij geen negatieve rentelasten. Per 1 oktober 2022 brengt de BNG Bank geen negatieve creditrente in rekening over tegoeden in de Rekening Courant.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2023 is nul. Indien zich een overschot mocht voordoen, dan kan dit worden gebruikt om de reserves van de Rekenkamer aan te vullen tot maximaal 25% van de bijdragen van de provincies en/of een bedrag toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur. De bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur telt niet mee voor wat betreft het maximum van 25% van de bijdrage van de provincies. Het betreft namelijk een bestemmingsreserve van de vier deelnemende provincies, die is ondergebracht in de begroting van de Randstedelijke Rekenkamer, maar waar de Rekenkamer geen eigenaar van is.

Het eventuele restant vloeit vervolgens terug naar de deelnemende partijen.

2.2 Uiteenzetting financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Bestemmingsreserve onderzoek				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2019	275.000	0	43.000	318.000
2020	318.000	0	0	318.000
2021	318.000	0	0	318.000
2022	318.000	87.000	0	231.000
2023	231.000	0	0	231.000

Bestemmingsreserve spaarverlof				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2019	45.000	10.000	0	35.000
2020	35.000	0	5.000	40.000
2021	40.000	0	10.000	50.000
2022	50.000	0	0	50.000
2023	50.000	0	0	50.000

Bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	0	0	136.000	136.000
2022	136.000	0	0	136.000
2023	136.000	0	0	136.000

Bestemmingsreserve onderzoek

De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in 2023 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de bestemmingsreserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, omdat de actualiteit daar aanleiding voor geeft;
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Bestemmingsreserve spaarverlof

In het kader van de CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een voorziening gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. De dotaties zijn in principe afgeleid van de tot 1 januari 2022 al opgebouwde verlofuren en het verwachte saldo per 31 december 2022 en 31 december 2023. Eind 2022 was het saldo van de opgebouwde verlofuren hoog, doordat meerdere medewerkers die met zwangers-en bevallingsverlof waren, aansluitend ouderschapsverlof opnemen. De bestemmingsreserve is daar niet helemaal op aangevuld. De verwachting is dat het opgebouwde verlof geleidelijk zal afnemen en inhuur voor vervanging als gevolg van dit deel van het verlof niet nodig zal zijn.

Bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur

Uit onderzoek van I&O-Research naar het bestuursmodel kwam het advies naar voren om het huidige bestuursmodel te handhaven. Een ander bestuursmodel levert volgens de onderzoekers geen financieel voordeel op. Wel dient een aanvullende bestemmingsreserve³ te worden gevormd voor eventuele kosten na afloop van de benoemingstermijn van de bestuurder/directeur. Een dergelijke bestemmingsreserve zou door de vier PS-en moeten worden ingesteld. De subcommissie ten behoeve van bestuurlijke zaken die het onderzoek heeft begeleid, heeft de Rekenkamer gevraagd dit en de nog te dekken kosten van de plv. bestuurder (0,1fte) te verwerken in de begroting (bij voorkeur budgettair neutraal). De Rekenkamer heeft daaraan gevolg gegeven. Bij de jaarafsluiting van 2021 is alvast het restant van de bestemmingsreserve bestuurlijke vernieuwing en het niet uitgeputte deel van de begroting 2021 gestort in een nieuwe bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur. Daarnaast zijn in het Statenvoorstel Naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer de structurele kosten voor de uitbreiding van 0,1 fte bestuurder verwerkt.

Investerings

Voor 2023 wordt rekening gehouden met kleinere investeringen in de ICT en de kantoorinrichting. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2023 geschat op ongeveer € 17.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

³ Het rapport van I&O-Research spreekt over een voorziening, maar de accountant heeft aangegeven dat dit een reserve dient te zijn.

Voorzieningen

Voorziening POB				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2019	29.000	3.000	8.000	34.000
2020	34.000	8.000	8.000	33.000
2021	33.000	5.000	8.000	36.000
2022	36.000	2.000	0	34.000
2023	34.000	8.000	0	26.000

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

Voorziening evaluatie				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2019	13.000	4.000	8.000	17.000
2020	17.000	0	8.000	25.000
2021	25.000	0	8.000	33.000
2022	33.000	0	8.000	41.000
2023	41.000	0	8.000	50.000

Voorziening eigen risicodragerschap				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2019	57.000	7.000	0	50.000
2020	50.000	19.000	0	31.000
2021	31.000	0	0	31.000
2022	31.000	0	0	31.000
2023	31.000	0	2.000	33.000

Voorziening POB

In het kader van de CAO hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kan dit oplopen tot maximaal € 65.000. In 2017 is € 25.000 gestort in de voorziening en in de jaren 2018-2021 is jaarlijks een bedrag van € 8.000 gestort. In de CAO van 2022-2023 is vastgesteld dat het POB € 5.000,- per 5 jaar een arbeidsvoorwaarde blijft. Voor 2023 wordt verwacht dat enkele medewerkers hun POB zullen gaan benutten. Gezien de trend in het gebruik van het POB van de eerste vijf jaar, wordt in 2023 bekeken in hoeverre de voorziening wordt uitgeput, voordat weer toegevoegd gaat worden.

Voorziening evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een zesde deel van de geraamde kosten voor de volgende externe evaluatie toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening eigen risicodragerschap

De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodrager, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. De Rekenkamer heeft daarom een voorziening gevormd. De Rekenkamer is ook eigen risicodrager voor ziekteverzuim. Voor de dekking van dit risico wordt gerekend met een vast percentage van de loonsom. In verband met de hogere verwachte bezetting en salariskosten in 2023 is hiervoor in ieder geval een toevoeging van € 2.000 nodig.

2.3 Meerjarenraming

De begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. De indexering is gebaseerd op de indexcijfers uit het Centraal Economisch Plan 2023 van het CPB. De indexatie voor 2023 is 4,1%.

Hieronder is de meerjarenraming tot en met 2026 gegeven.*

	begroting 2023	begroting 2023 1 ^e wijziging	2024		2025		2026	
Baten								
Bijdragen provincies structurele begroting	1.722.000	1.986.000 (+15,3%)**	2.052.000	(+3,3%)	2.119.000	(+3,3%)	2.185.000	(+3,1%)
<i>Waarvan toegevoegd per 1 januari 2023</i>	-	250.000						
Lasten								
Onderzoeksprogramma	1.714.000	1.976.000 (+15,3%)	2.044.000	(+3,4%)	2.111.000	(+3,3%)	2.177.000	(+3,3%)
Toevoeging aan de voorziening evaluatie	8.000	8.000	8.000		8.000		8.000	
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	1.000	2.000	-		-		-	
Rentelasten	6.000	-	-		-		-	
Saldo	-/-7.000	-	-		-		-	
Onttrekking aan bestemmingsreserve plv bestuurder	7.000	-	-		-		-	
Saldo	-	-	-		-		-	

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

** Waarvan 4,1% indexatie

| Colofon |

Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110

1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Volg ons op twitter via: [@rekenrandstad](https://twitter.com/rekenrandstad)